

HANDLEIDING

WASWAFELAPPARAAT

INDEX

- Vooraf
- Voorwaarden
- Onderdelen
- Wanneer kan je best waswafels maken ?
- Smelten van de was
- Opstelling, gieten en persen Dadant
- Opstelling, gieten en persen Simplex
- Schoonmaken
- Gegevens materiaalmeester

VOORAF

Beste gebruiker van dit toestel. Als lid van Ons Denderbieten hebt u, na het volgen van de initiatie “waswafels maken”, de mogelijkheid dit toestel te ontlenen. De vereniging heeft 2 toestellen ter beschikking: een watergekoeld Dadant formaat, en een luchtgekoeld Simplex formaat. Deze toestellen bevatten heel delicate onderdelen. Vooral met de silicone mal moet heel voorzichtig omgesprongen worden. Raak dit in geen geval aan met metalen of andere harde voorwerpen, en gebruik niets anders dan water om deze schoon te maken. Het is een toestel dat gemeenschappelijk gebruikt wordt, wat wil zeggen dat resten was van de éne imker naar de andere kunnen overgaan. Zonder hier onnodig ongerustheid te zaaien wil ik er wel even op attent maken dat, indien er op een stand bepaalde ziektes zijn voorgekomen, de materiaalmeester hier graag van op de hoogte gesteld wordt om het toestel na gebruik nog eens extra te ontsmetten. Laat ons hier duidelijk zijn: dit is geen enkel probleem. Enkel een voorzorgsmaatregel zodat iedereen er gerust op kan zijn dat ze steeds met een zuiver toestel te starten. Veel plezier bij de wafelenbak !

Belangrijk: Er bestaat ook een instructiefilm over het hoe en wat. Deze film kan je terugvinden op de website van de vereniging: www.onsdenderbieten.be

VOORWAARDEN

De voorwaarden van ontlenen zijn voor beide toestellen gelijk, namelijk:

- Initiatie gebruik waswafeltoestel bijgewoond.
- Duurtijd van ontlening is maximum 1 week.
- Waarborg voor gebruik is 50 euro.
- Het toestel is zo goed als mogelijk schoongemaakt.
- Bij beschadiging tijdens het gebruik, al dan niet door eigen toedoen, meteen stoppen met gebruiken en de materiaalverantwoordelijke verwittigen.

ONDERDELEN:

Simplex waswafeltoestel

Dadant waswafeltoestel

1 pollepel per toestel

1 brede en 1 dunne plastic buis (enkel Dadant)

1 spatel per toestel

Houten snijvormen

Snijplank

Compressor en spuitkop (enkel Simplex)

Frietketel

Weckketel met emmer

WANNEER KAN JE BEST WASWAFELS MAKEN ?

Indien je het toestel buiten gaat gebruiken kan je dit best doen op dagen dat de bijen niet uitvliegen. Dus eerder in de winter op een frisse dag. Ten eerste gaan de waswafels beter koelen, en ten tweede gaan er geen bijen op af komen. De geur van was werkt als een magneet op bijen. De rest van het jaar is het ook mogelijk, maar zorg er dan voor dat er geen bijen tot bij het toestel kunnen. Anders is het feest.

SMELTEN VAN DE WAS

Zorg dat de ondergrond waar je gaat werken afgedekt is met plastic of karton. Gemorste was is moeilijk weg te krijgen uit sommige vloeren of terrastegels.

Zet de toestellen op een stevige stabiele ondergrond (tuintafel, werkbank,...)

Naast het waswafeltoestel zetten we het smelttoestel. Zorg dat het zodanig opgesteld staat dat de schep vloeibare was moeiteloos tot bij het waswafeltoestel geraakt. We hebben 2 smelttoestellen. Een weckketel en een frietketel. De weckketel is hoger, dus die plaats je indien mogelijk op een lager tafeltje dan het waswafeltoestel.

We werken met gezuiverde was, dus was die al een paar smeltetappes heeft ondergaan.

Om zuivere was te krijgen doe je dit: Via een smelter, of een set oude ketels die au-bain-marie opgesteld staan, smelt je de niet zuivere was. Je neemt een leeg uitgespoeld brikpak van bijvoorbeeld 1 liter, je snijdt er de bovenkant af, en je giet er een laagje heet water in. Daarboven giet je voorzichtig de was. Laat deze traag afkoelen. Hoe trager de afkoeling, hoe meer het vuil naar onder zal zakken. Als de was afgekoeld is heb je een blok was. Van deze blok kan je onderaan het vuil afschrapen, en eventueel een stuk afsnijden, en de verzamelde stukken nog een keer smelten.

Je kan de blokken zuivere was best in kleinere stukken hakken om het smelten te bevorderen.

De frietketel moet op het zachtst mogelijk staan. De temperatuur mag de 80 graden niet overschrijden, anders verbrand de was. Gooi de kleine blokken erin, met een heel kleine scheut water. Dit om de verbranding in het begin van het smelten tegen te gaan. Blijf zeker in de buurt terwijl het smelt. Dieren en kinderen weghouden van de hete was.

De weckketel werkt volgens het au-bain-marie systeem. Er moet genoeg water in gegoten worden, zodat de bijgeleverde metalen emmer goed omvat wordt met water. Hier hou je de temperatuur eveneens op 80 graden. Later zet je de ketel best iets hoger tot 100 graden. Telkens je koude was bijvult daalt de temperatuur in de ketel, en indien de was te koud is tijdens het gieten, dan zullen de waswafels gemakkelijker scheuren als je ze uit het apparaat haalt.

Dit mag eventueel 100 graden zijn als je merkt dat de was niet zo goed smelt door het aanvullen van wasblokjes. Hier heb je geen kans op verbranding. Wel water bijvullen indien nodig.

Zet eventueel een latje diagonaal over de bovenkant van de smeltketels om de pollepel op te steunen, om te vermijden dat deze steeds naar de bodem zakt, en zodoende het aanwezige vuil verspreid in de ketel.

OPSTELLING, GIETEN EN PERSEN DADANT

Het watergekoelde apparaat werkt ofwel volgens het principe van communicerende vaten, ofwel dankzij een zéér kleine waterstraal uit een tuinslang. Beide werken, maar als er heel veel “gewafeld” wordt, dan kan het hergebruikte water opwarmen waardoor de koeling minder effectief is.

Zet het toestel op een stevige tafel. Hou er rekening mee dat je gaat morsen op de grond en op die tafel, dus voorzie bescherming. Zet het toestel waterpas. Je kan het eventueel 1° naar achter doen hellen om te vermijden dat de was al meteen naar voor loopt.

Indien je niet met een tuinslang werkt, zet dan een bak water op een 40 cm hoogte, vul met koud zuiver water en zet de opening van de darm onderaan de waterbak vast met een steen, zodat de buis niet kan bewegen, en ze op de bodem blijft zitten. Hou de andere kant van de darm lager dan de hoogte van de ingang, en zuig er water door, totdat het vanzelf verder blijft stromen. Sluit dit uiteinde dan aan achteraan het toestel. Hier gaat het water het toestel binnenstromen.

Na een tijdje zal je zien dat het water in de opvangbak begint te stromen. Dit kan even duren, omdat de eventuele luchtballen nog uit het watersysteem moeten gedrukt worden. Voorzie een emmer aan de uitloop van de waterbak. Hou er rekening mee dat, als je het opgevangen water terug in de eerste bak giet, je een tweede emmer klaar moet houden om tijdens de handeling het water op te vangen.

Nu ben je klaar om te gieten.

Open de pers en bevochtig de randen van de mal met water uit een plantenspuit. Schep 4/5 pollepel was van de bovenkant van de ketel (hoe lager je schept met de lepel, hoe meer vuil je mee kan hebben), en giet meteen vlot uit over de mal. Sluit dan meteen de pers en druk lichtjes aan gedurende 15/20 seconden. Deze wachttijd kan variëren naargelang de omgevingstemperatuur en hoe koud het water is dat door het apparaat loopt.

Schraap nu met een spatel de was vooraan weg. Dit alles zou in een vlotte beweging moeten gebeuren. Moest je rustig tellen dan zou het gieten zelf maar 2 tellen mogen duren, meteen gevolgd door het sluiten. Hoe sneller je schraapt, hoe zachter de was nog is, en hoe vlotter het gaat.

Schraap NOOIT terwijl het toestel open is, want dan ga je de silicone mal onvermijdelijk beschadigen.

Druk op de hefboom links om het deksel een beetje op te lichten, en doe hem dan voorzichtig verder open. Peuter daarna voorzichtig de waswafel los.

Leg de waswafel op een zachte plank (snijplank) en snij er de stukken die te groot zijn af met een mesje. Hiervoor kan je de snijmallen gebruiken.

De waswafel is klaar. Stapel je waswafels eventueel op een plankje, zodat je ze niet beschadigt als je de stapel daarna wil wegzetten.

De afgesneden stukken, en de was die in de opvangbak terug hard geworden is kunnen zo terug in de smeltketel.

Hou de kwaliteit van je was in het oog. Hoe minder er overblijft hoe meer vuil er tussen kan zitten. Je kan beter een paar wafels minder maken dan vuile wafels gieten, dus, deze restwas giet je best terug in een brikpak (met een bodempje heet water in).

OPSTELLING, GIETEN EN PERSEN SIMPLEX

Schakel de compressor aan het stroomnetwerk, op een eindje van de wafelpers. Zet hem aan op de LAAGSTE stand. Probeer hem meteen eens uit om vertrouwd te geraken met de hoeveelheid druk die je uitoefent op het luchtpistool. Het is immers van groot belang om dit goed onder controle te hebben om de waswafel niet te beschadigen.

Dit toestel wordt gekoeld door een ventilator en de lucht uit de compressor. Hier moet je een stevige ondergrond voorzien, en toegang tot stroom. Zet het toestel op een stevige tafel. Hou er rekening mee dat je gaat morsen op de grond en op die tafel, dus voorzie bescherming. Zet het toestel waterpas. Je kan het eventueel 1° naar achter doen hellen om te vermijden dat de was al meteen naar voor loopt.

Zet vooraan aan de punt van het rubberen afloopgedeelte een brede emmer/bak koud water om de overtollige was op te vangen. Aan de zijkanten van het rubberen afloopgedeelte zet je de ondersteunstukjes omhoog zodat de was in het midden van het rubberen afloopgedeelte in de emmer loopt.

Zet de stroom aan zodat de ventilator draait.

Nu ben je klaar om te beginnen gieten.

Open de pers en bevochtig de randen van de mal met water uit een plantenspuit. Schep 4/5 pollepel was van de bovenkant van de ketel (hoe lager je schept met de lepel, hoe meer vuil je mee kan hebben), en giet meteen vlot uit over de mal. Sluit dan meteen de pers en druk lichtjes aan. Schraap nu met een spatel de was vooraan weg. Dit alles zou in een vlotte beweging moeten gebeuren. Moest je rustig tellen dan zou het gieten zelf maar 2 tellen mogen duren, meteen gevolgd door het sluiten. Hoe sneller je schraapt, hoe zachter de was nog is, en hoe vlotter het gaat.

Schraap NOOIT terwijl het toestel open is, want dan ga je de silicone mal onvermijdelijk beschadigen.

Hou de mal nu een 45-tal seconden gesloten. De wafel gaat al wat gekoeld zijn, maar moet nog verder koelen met behulp van het luchtpistool.

Stop met aanduwen van de waswafel en blaas voorzichtig al wat lucht in de opening. Doe dan traag het deksel omhoog terwijl je goed in het oog houdt waar de wafel aan de pers blijft plakken. Daar ga je je dan op focussen om de wafel los te blazen. Doe dit heel rustig anders beschadig je de waswafel.

Leg de waswafel op een zachte plank (snijplank) en snij er de stukken die te groot zijn af met een mesje. Hiervoor kan je de snijmallen gebruiken.

De waswafel is klaar. Stapel je waswafels eventueel op een plankje, zodat je ze niet beschadigd als je de stapel daarna wil wegzetten.

De afgesneden stukken, en de was die in de opvangbak terug hard geworden is kunnen zo terug in de smeltketel.

Hou de kwaliteit van je was in het oog. Hoe minder er overblijft hoe meer vuil er tussen kan zitten. Je kan beter een paar wafels minder maken dan vuile wafels gieten, dus, deze restwas giet je best terug in een brikpak (met een bodempje heet water in).

SCHOONMAKEN VAN HET MATERIAAL

Hier dient enige voorzichtigheid. De silicone mal in het toestel is heel delicaat, en kan zeer gemakkelijk beschadigd geraken.

De buizen en het metalen oppervlak kan je met een houten spatel, of een zacht houten plankje afschrapen. Eventueel met behulp van wat warm water. Indien er nog was vooraan aan de uitloop zit (waar je met de spatel schraapte), kan je deze met de spatel afschrapen, nadat je de spatel in warm water hebt gehouden. Waar je ook gaat krabben met houten of metalen spatel, steeds met gesloten mal om deze niet te beschadigen !!

Als je de mal open doet zal je zien dat er op verschillende plekken nog wat restjes was kunnen zitten. Zonder de silicone mal te raken kunnen deze verwijderd worden met de vingernagel, of een botte tandenstoker. **STEEDS VOORZICHTIG** voor de mal !!

We hebben liever dat er hier en daar nog een restje was blijft zitten dan dat we risico op beschadiging krijgen.

GEGEVENS MATERIAALVERANTWOORDELIJKE

Er rest ons nog de gegevens van de materiaalverantwoordelijke van het bestuur te noteren. Voor de ontlening is het best om hiermee een afspraak te maken voor ophalen en terugbrengen. Telefonisch mag, email is gemakkelijker omdat er dan meteen in de planning gekeken kan worden.

Materiaalverantwoordelijke:

Arnout Deurinck

Gainestraat 31, 1541 Sint-Pieters-Kapelle

+32 474 989 524

arnout.deurinck@gmail.com (vermeld steeds “ontlening ODB” in het onderwerp)